

HRVATSKA MISAO

Stiglo dne 10/8. sat 12 pod.
Primier _____ nato _____ Pri _____

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1 20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

:: :: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. :: ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBČIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, 10. KOLOVOZA 1914.

BR. 68

Krvavo kolo sve bjesnije igra.

Njemačka i Rusija. Ruska baltička flota.

Vijest o pomorskoj bitci njemačko-ruskoj ne potvrđuje se. Sasma je razumljivo, da će ruska mornarica, mnogo slabija od njemačke, izbjegavati subob.

Kada je riječ o pomorskim silama Njemačke i Rusije, onda u pogledu Rusije dolazi u obzir samo baltička flota. Na Baltiku ima Rusija velike ratne luke Kronstadt i Libau, te pomoćne luke Revel i Helsingfors. Snaga baltičke ruske mornarice je sljedeća:

U aktivnoj brigadi bojnih ladja nalaze se četiri bojne ladje i to:

Imperator Pavell iz g. 1907 i Andrea Pervosvanij iz g. 1906; svaka od ovih nosi 17.400 tona, plovi brzinom od 18 milja, te ima topove 4 od 305, 14 od 20, 12 od 12 i 4 od 47, te 4 mitraljeze i 3 cijevi za lansiranje torpeda. Nadalje Slava iz g. 1903., od 13.516 tona, 18 milja brzine, a ima topove 4 od 305, 12 od 15, 20 od 75, 4 od 47, te 8 mitraljeza i 2 cijevi. Cesarevič iz g. 1901., od 13.000 tona, brzine 18 milja, a topova kao „Slava“, te 4 mitraljeze i 2 cijevi.

Nadodati je još ovome oklopnog krstaša Rjurik iz g. 1906., od 15.190 tona, 21 milju brzine, 4 topa od 25, 8 od 20, 20 od 12, 4 od 47 te 8 mitraljeza i 2 cijevi. Ukupno dakle 4 bojne ladje sa 76.506 tona, 182 topova, 28 mitraljeza i 12 cijevi za lansiranje torpeda.

Spomenute bojne ladje neodgovaraju današnjem svaganju. Velike bojne ladje Petropavlovsk, Sebastopol, Gangut i Poltava, od 23.000 tona i 23 milje brzine svaka, nisu još dogotovljene.

Brigada krstaša baltičke flote broji 4 oklopna krstaša i to: Admiral Makarov iz g. 1907., od 7762 tona, 21 milju brzine, te topova 2 od 20, 8 od 15, 20 od 75, 4 od 57, 4 mitraljeze i 2 cijevi. Bajam iz g. 1907. i Pallada iz 1906., svaka sa 7775 tona, 21 milju brzine te po 2 od 20, 8 od 15, 22 od 75, 4 od 37, 4 mitraljeze i 2 cijevi. Gromoboj iz 1899. popravljen 1908., od 13.220 tona, 20 milja brzine, te 4 topa od 20, 22 od 15, 19 od 75, 4 od 47, 2 od 37, 4 mitraljeze i 4 cijevi. Pridodat je ovima stari krstaš Rossij iz 1896. (popravljen 1907.) od 12.195 tona, 19 milja brzine, 4 topa od 20, 22 od 15, 15 od 75, 16 od 37 te 2 cijevi. Četiri bojna krstaša Borodino, Navazin, Ismail i Kinburn bit će gotovi tek 1916. Upotrebitim krstašima može se još pridodati torpedo razarač Novik iz g. 1911., od 1260 tona, 37 milja brzine, 4 topa od 10,5, 4 mitraljeze i 4 cijevi.

Brigada krstaša po tom iznosi 6 brodova od ukupnih 49.487 tona te 214 topova, 16 mitraljeza i 12 cijevi za lansiranje torpeda.

Baltička flota broji još 62 torpeda, razdijeljenih u 2 flotilje, jedna u Libau, druga u Revelu. Konačno 6 brodova za mine nalaze se u Helsingforsu.

Ukupna dakle snaga ruske baltičke flote daje: 10 velikih brodova, sa 125.993 tona, te 396 topova, 44 mitraljeze i 24 cijevi za lansiranje torpeda; 62 torpiljarke, 8 pomorskih ladja i 6 brodova za mine.

CRVENOM KRIŽU.

Spjevao Ivan Kosor.

Naslonjen sam na prozoru
Bolne kucam ove,
Pa gledajući preko mora
Budim snove nove:

Sad je ona na prozoru
Gleda vojsku silnu,
Tješi srce, burne grudi
I dušu umilnu:

„Hoću l' njega vidit gdje god,
Moga hrabra vojna,
Da zaželim sretan put mu
Do kreševa bojna....“

Možda mi je na bojištu,
Možda s vojskom kreće;
Možda tužan bol boluje,
U boj možda ne će.

Nadjite ga oči moje
Da olakšam moje grudi,
Da utišam želje puste
Što ih srce sada žudi“.

Alaj su to želje mile,
Milo k meni stižu;
Dodji samo na bojište
„Crvenome Križu“.

Tu ćeš naći bolna mene,
Kako čekam lijeka;
Dodji zlato na bojište.
Crven Križ te čeka.

Na ruskoj granici.

Okršaji kod Adamovke.

BEČ, 8. kolovoza. I jučer je neprijateljsko konjaničvo na ruskoj granici pokušalo da prodre na naše zemljište.

Kod Adamovke došlo je do boja sa Kozacima, koji su nakon duže bojne vatre bili prisiljeni na uzmak.

Boj kod Novosielice.

BEČ, 8. kolovoza. O boju kod Novosielice javlja se, da je oružnički stražmeštar Eugen Gazda poduzeo junački juriti na vis Mohile, a oružnički poštovodja Johan Baranek osobito se odlikovao u konjaničkoj partuli.

Odbiven ruski napadaj

BERLIN, 8. kolovoza. Prodiranje jedne divizije ruskog konjaničva bijaše kod Romejske južno Aytdukhena suzdiveno.

Nova osvajanja.

BEČ, 9. kolovoza. Sa ratišta na ruskoj granici vijesti sve povoljnije.

Naše čete, koje bijahu prodrle do Miehova, nastavile su jučer ofenzivu te do sinoć zaposjele mjesta za po prilici 40 kilometara napred u rusko zemljište.

Pogranične naše čete, koje se nalazile na Visli, prešle su s onu stranu rijeke.

U istočnoj Galiciji osvojile naše čete na neprijateljskom zemljištu nalazeća se pogranična mjesta Radzilov prama Brody i Volosyzsk prama Podvoloczysku te Novosielice kod Černovica.

Svi pokušaji neprijateljskih konjaničkih straža, da upadnu u istočnu i srednju Galiciju, ostali su bezuspješni.

Kod Zalesče, izmedju Brody i Tarnopola, kada smo potisnuli neprijateljske konjanike, četiri Kozaka bijahu ubivena, a dva ranjena.

Ponovni ruski porazi.

BEČ, 10. kolovoza. Na cijeloj granici istočne Galicije ponovno su Rusi jučer u jutro pokušali da prodru na naše zemljište. Tim pokušajima sudjelovali su, uz njihovu konjicu, također odjeli pješčačva sa više topova. Uza sve to naša pogranična straža odbila je sve neprijateljske napadaje. U tome pretrpljeni gubitci još nisu poznati, ali svakako su vrlo neznatni.

Osobito žestok okršaj razvio se sa dvije satnije Kozaka. Napadnute naše pogranične straže zadržavale su neprijatelja, otele mu devet konja, koje su odmah naši vojnici zajašili da izvedu nenadanu navalu, koja je natjerala i onako vatrom teško obasute Kozake da brzo ostave bojno polje, gdje su ostavili 90 mrtvih i ranjenih. S naše strane nije bilo nikakva gubitka.

Propast engleskog krstaša.

LONDON, 8. kolovoza. Engleski krstaš „Amphion“ nabasao je na podmorsku minu te potonuo. Utopilo se 131, a spašeno 152.

„Amphion“ je laki nezaštićeni krstaš, 124 m. dug, 126 m. širok, 43 m. dubok, 3440 tona deplasmana, a činio je na sat 25 milja. Imao je 10 topova od 10, jednu mitraljezu i dvije cijevi za bacanje torpeda. Sagrađen je bio g. 1911.)

Na francuskom ratištu.

Okršaj kod Belforta.

BERLIN, 8. kolovoza. Prodiranje francuske konjaničke divizije bijaše kod Belforta u gornjem Elzasu potisnuto.

Južno bojište.

Nikakve nove vijesti.

BEČ, 8. kolovoza. Sa južnog ratišta nije do ovog časa stigla nikakva nova vijest.

Boj kod Trebinja.

Suzbijen i drugi crnogorski napadaj.

BEČ, 10. kolovoza. Na južnom ratištu pokazivali su u subotu Crnogorci veliku volju da navale na našu granicu. Toga dana je 4000 crnogorskih vojnika došlo pred našu pograničnu stražu istočno od tvrđave Trebinje. Razvila se bitka, u kojoj su s naše strane pali jedan častnik i 21 vojnik, dočim su Crnogorci pokrili bojište sa 200 mrtvih, a mnoge teško ranjene vidjelo se nositi sa bojišta.

Jučer u jutro pokušala je druga crnogorska kolona napasti našu stražu Gad kod Avtočva. Posada je međjutim uvidjela namjeru Crnogoraca te njihov napadaj junački odbila.

Tivat odbija crnogorsku vatru.

BEČ, 9. kolovoza. Jučer u 3 sata poslije podne Crnogorci stali su da bombardiraju dio Tivta u Bocu. Kada im mi na vatru odgovorismo, zašutili su.

Na večer u 6 sati opet su Crnogorci počeli pucati na Tivat, ali smo ih podpuno onemogućili. S naše strane nije bilo nikakva gubitka. Pozicije Tivta nisu najmanje oštećene.

Bombardiranje Bara.

BEČ, 9. kolovoza. Austrijski krstaš „Szigetvar“ pojavio se jučer pred crnogorskom lukom Bar, te vatrom od granata podpuno uništio staciju Markonijevog bezičnog brzovanja.

Rumunjska mobilizira.

Rumunjsko krunsko vijeće pretresalo je o položaju, te je zaključilo, da se imadu poduzeti sve mjere za zaštitu granice. Kako je poznato, Rusija baca na rumunjsku granicu veliku vojsku, te se poprilmjene mjere Rumunjske uzimlju kao mjere opreznosti protiv Rusije.

Smiono djelo

njemačkih krstaša,

Sa privatne strane saznajemo, a za vjerodostojnost ne jamčimo, da su njemački ratni brodovi Goeben i Breslau, prvi veliki bojni krstaš, drugi mali krstaš, bombardirali alžirsku obalu te porušili utvrde Bona i Filippeville. Opaženi od engleske flote da su prodrli njenu boju liniju, bacili dva torpeda u jedan engleski ratni brod i potopili ga; a zatim ploveći svom snagom sretno prispjeli do jedne talijanske luke.

„Corriere della sera“ nezna ništa o uništenju engleskog ratnog broda, potvrđuje da su Goeben i Breslau došli u Messinu nakon što su sretno umakli engleskom brodoglavju, te iz Messine izišli. „Corriere“ predviđa da je nakon toga došlo do pomorske bitke.

Domaće vijesti.

Za opskrbu Dalmacije živežem. Čim su nastupile ratne prilike gosp. Namjesnik grof Attems stao je živo raditi, da opskrbi našu pokrajinu potrebnim živežem, u koliko njeni zemaljski proizvodi ne bi bili dovoljni da podmiri živežne potrebe pučanstva, eda tako sprječiti oskudicu i glad, koja bi mogla nastati, kada bi ratne prilike potrajale duže vremena. Neumorne nastojanju Njegove Preuzvišenosti i Trgovinske Komore Zadarske pošlo je za rukom, da se obezbijedi u Trstu za našu pokrajinu 50 vagona kanadske pšenice i 50 vagona pirinča sijamske vrste, što će sve do koji dan stići u Dalmaciju a iskreat će se u zadarskoj, spljetskoj i dubrovačkoj luci. Pšenica i pirinč porazdjelit će se među Trgovinske Komore Zadra, Spljeta i Dubrovnika, a ove će ih u dogovoru sa dotičnim Kotarskim Poglavarstvima porazdjeliti uz dobavne cijene općinama u svojim okružjima, koje se prijave, prema zbiljskim potrebama pučanstva u samim Općinama. Gosp. Namjesnik obezbijedio je još za potrebe pučanstva u pokrajini 1 vagon pšene, 1 vagon ječma, 10 vagona kukuruza, te sijena sa državnoga gospodarstva u Vrani, što će se moći porazdjeliti već u septembru. Uz to je isposlovao da će se od vojenih dobavljača moći dobiti svakovrstna jestiva za Dalmaciju, koja će se, uz vojene potvrde, koje bude izdalo Vojeno opskrbno skladište na Rijeci, staviti na raspolaganje trgovcima i seoskim blagajnama u pokrajini.

Za nabavku pomenutoga živeža, koji će se uz dobavne cijene prodavati u pokrajini, obezbijegjena je svota 300.000 kruna iz uplata, koje će za tu svrhu predujmiti „Banca Popolare“, u Zadru, Jadranska Banka u Dubrovniku, Trgovačka Banka u Dubrovniku. Trgovinska Komora u Spljetu i c. k. Namjesništvo iz oskudičnih sredstava.

Za poljske radnje. Da se uzmogno redovito obavljati poljske radnje izdana je carska naredba, kojom se određuju mjere vrhu toga. Kod svake općine imaju se sastati posebna povjerenstva. Na nalog takovog povjerenstva, sve osobe, bilo muške bilo ženske, dužne su pomoći pri sabiranju žetve i drugih poljskih plodova te pri ostalim poljskim radnjama. Vlada će pak dati narodu potrebite sprave, kako bi posao išao brže i urednije.

Grad i okolica.

Izbori prvog tjela dovršeni su u subotu. Za predloženičke hrvatskih stranaka palo je 59 glasova. Godine 1913., kada su sve stranke hrvatske i srpske bile složne, palo je u ovom tijelu 29 glasova.

Ovim su općinski izbori zaključeni, a provedeno je sve jednodušno u najvećem miru i redu.

Taoči za obitelji ratnika. U ovdječnijim tamicama zadržani ratni taoči, iz Dubrovnika i Knina, doprinijeli su K 435 za potrebne obitelji ratnika,